

Richard Graber / Žádná země se nemůže cítit bezpečná před útokem

27.dubna 2007 Zbyněk Klíč

Kdy přišla první americká žádost na umístění radaru v České republice a jaké byly její hlavní důvody?

Jednání mezi USA a Českou republikou o vývoji a umístění raketového systému na obranu Evropy a Spojených států probíhají od září roku 2002. Česká vláda oznámila 19. ledna 2007 požadavek USA na formální jednání o stavbě obranného zařízení v Brdech. Kromě toho Spojené státy požádaly Polsko o umístění omezeného počtu raket GBI (Ground-Based Interceptors).

Jaká je současná pozice americké veřejnosti a politiků k projektu protiraketové obrany?

Co se objevila hrozba balistických střel ze zemí jako Severní Korea nebo Irán, mají Američané obavy z možného útoku nepřítel, který vlastní pouze několik střel a nemůže být odrazen hrozbou americké odplaty. Bushova administrativa a americký Kongres od roku 2002 intenzivně podporují vývoj technologií, které by mohly být použity na ochranu USA, jejich spojenců a sil v zámoří před raketovým útokem zlotřilých států.

Jaká je role americké ambasády v celém procesu?

Ambasáda USA v Praze má roli hostitele diskusí a návštěv amerických expertů a zástupců vlády. Hlavním americkým vyjednavatelem je náměstek ministryně zahraničí pro mezinárodní bezpečnost John C. Rood. Velvyslanec Robert G. Loftis, který přijede příští měsíc do České republiky, se také bude účastnit bilaterálních rozhovorů o obranné spolupráci.

Jedním z nejčastěji zaznívajících požadavků umírněných odpůrců radaru je zahrnutí amerického protiraketového systému do struktur NATO. Souhlasíte s tímto požadavkem?

NATO a Spojené státy mají společnou obrannou strategii. Navrhovaný antiraketový systém v Evropě bude chránit většinu Evropy a Spojené státy před střelami dlouhého doletu. Doplní tak možný budoucí systém NATO, který bude ochranou před střelami krátkého a středního doletu.

Představují ruské hrozby proti radaru skutečnou hrozbu nebo jsou zaměřeny pouze na získání politických bodů u veřejnosti?

Nemohu mluvit za jinou zemi. Mohu jen říci, že USA vedou dvoustranné rozhovory s ruskou stranou na všech úrovních, včetně nejvyšší. Jedná se o možných místech pro umístění částí obranného systému v Evropě.

Spekulativní otázka: Pokud byste byl český politik, jaké by byly Vaše hlavní argumenty na podporu projektu protiraketové obrany?

Žádná země se nemůže cítit bezpečná před útokem. Je naší kolektivní zodpovědností chránit se před hrozbami moderní doby. Systém, jako je ten, který navrhujeme, bude silným odstrašujícím prvkem před jakýmkoliv hrozbami nebo skutečnými útoky.

Richard W. Graber

- velvyslanec Spojených států v České republice od září 2006
- předseda Republikánské strany ve Wisconsinu (1999-2006)
- vystudoval Duke University (1978) a práva na Bostonské univerzitě (1981)

Satelitní snímek Íránského jaderného centra Natanz